

Examen HAVO 2007

tijdvak 1
woensdag 30 mei
totale examentijd 3 uur

aardrijkskunde Compex

Vragen 24 tot en met 30

In dit deel van het examen staan de vragen
waarbij de computer wel wordt gebruikt.

Voor dit deel van het examen zijn maximaal 13 punten te behalen.

Het gehele examen bestaat uit 30 vragen.

Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Als bij een vraag een verklaring, uitleg of berekening gevraagd wordt, worden aan het antwoord meestal geen punten toegekend als deze verklaring, uitleg of berekening ontbreekt.

Geef niet meer antwoorden (redenen, voorbeelden e.d.) dan er worden gevraagd. Als er bijvoorbeeld twee redenen worden gevraagd en je geeft meer dan twee redenen, dan worden alleen de eerste twee in de beoordeling meegeteld.

LET OP: Je kunt dit examen maken met de 52e druk of met de 51e druk van de atlas. Schrijf op de eerste regel van je antwoordblad welke druk je gebruikt, de 52e of de 51e.

Elke opgave bestaat uit enkele vragen. Bij elke vraag kun je, indien gewenst, de atlas gebruiken.

De kaartnummers in de vragen verwijzen naar de 52e druk, of, als ze tussen haakjes staan, naar de 51e druk van de atlas.

 Let op: dit symbool betekent dat je de computer moet gebruiken.

Opgave 7 – De Nederlandse landschappen in foto's en kaarten

 *Klik in het hoofdmenu op **De Nederlandse landschappen in foto's en kaarten**.*

Op het beeldscherm staan de kaart van Nederland en vier landschapsfoto's genummerd 1 tot en met 4. Op de kaart zijn met een camerasymbool acht locaties van landschapsfoto's aangegeven met de letters A tot en met H. Elke foto kan gecombineerd worden met één van de acht locaties op de kaart. Op vier van de acht locaties is dus geen foto genomen.

 Openen van een topografische kaart:

Als je met de muis op een camerasymbool op de kaart klikt, verschijnt er een fragment van een topografische kaart van een gebied waarin ook een foto genomen kan zijn. Deze kaart kun je vergroten en verkleinen en je kunt de kaart ook op het beeldscherm verschuiven.

 Vergroten van een foto:

Klik op een foto. De foto wordt vergroot weergegeven. Bij klikken op een andere foto gaat een eerder geopende foto terug naar het kleine formaat.

 Verschuiven van de foto:

Ga met de muis in de balk boven de foto staan, klik en sleep de foto naar de plek op je beeldscherm waar je hem wilt hebben.

 In- en uitzoomen op foto en kaart:

Klik met de rechter muisknop op een foto of een kaart. Er wordt dan een menu geopend waarin je kunt in- en uitzoomen.

Door het landschap op de foto en het landschap op de kaart met elkaar te vergelijken, kun je van elke foto de juiste locatie bepalen.

Let op: de kijkrichting van de foto's komt niet overeen met de richting van de kaart.

4p **24** Schrijf de cijfers 1 tot en met 4 van de landschapsfoto's onder elkaar op je antwoordblad en zet er de letter van de juiste locatie achter.

 Sluit het scherm door rechtsboven op 'Afsluiten' te klikken. Je komt terug in het hoofdmenu.

Opgave 8 – De vakantievoetafdruk

 Klik in het hoofdmenu op **De vakantievoetafdruk**.

Waarom Trees for Travel ('Bomen voor Reizen')?

Trees for Travel is geen touroperator, reisbureau of boekingskantoor. Je vliegt en boekt gewoon met de maatschappij van je keuze. Aanvullend kun je via Trees for Travel voor een bescheiden bedrag per vlucht de negatieve klimaateffecten neutraliseren. Met de opbrengsten financiert Trees for Travel de aanleg van bos, minimaal zoveel als nodig is om binnen een jaar alle uitgestoten broeikasgassen als gevolg van je vliegreis te compenseren.

Vrij naar: www.treesfortravel.nl

Let op: je kunt in deze toepassing pas naar het volgende scherm als je bij alle velden op het scherm een keuze hebt gemaakt.

- Je wilt deze zomer, samen met je vriend of vriendin, 14 dagen op vakantie naar de Canarische eilanden (Spanje).
- Jullie vliegen erheen met een chartervlucht van een low cost (=goedkope) maatschappij en verblijven in een appartement.
- Jullie doen niet mee aan een programma voor klimaatcompensatie.
- Het moet een zon- en strandvakantie worden en jullie willen het liefst elke avond naar een discotheek.
- Jullie zijn niet van plan nog andere activiteiten te ondernemen.
- Het eten maken jullie zo veel mogelijk zelf met lokale producten.

1p **25** Bepaal met behulp van de Quick Scan de omvang van je vakantievoetafdruk in m².

Zelfs als je kiest voor klimaatcompensatie zal het moeilijk worden om bij deze manier van op vakantie gaan je vakantievoetafdruk flink omlaag te brengen.

2p **26** Geef hiervoor de geografische verklaring.

Je zou ook voor een meer milieuvriendelijke vakantie kunnen kiezen. Als bestemming kiezen jullie het Sauerland in Duitsland.

Maak met behulp van de Quick Scan een plan voor een 14-daagse vakantie in het Sauerland waarbij jullie vakantievoetafdruk per dag minder dan 40m² bedraagt. Je kunt dat controleren op het laatste scherm van de Quick Scan.

2p **27** Neem de letters a, b, c en d uit onderstaand schema over op je antwoordblad. Zet achter elke letter de keuze die je bij het invullen van de Quick Scan hebt gemaakt.

Bestemming	Sauerland
Vervoerswijze eigen vervoer:	a
We overnachten in:	b
Voedsel tijdens de vakantie:	c
Soort vakantie:	d

 Sluit het scherm door de Windowsknop (kruisje) geheel rechtsboven aan te klikken (wijzigingen **niet** opslaan). Je komt terug in het hoofdmenu.

Let op: de laatste vragen van dit deel van het examen staan op de volgende pagina.

Opgave 9 – Het Krijt/lösslandschap

 *Klik in het hoofdmenu op **Het Krijt/lösslandschap**.*

Zet nu eerst de koptelefoon op en start dan pas videofragment 1.

- 1p **28** Welke landschapsvorm, die niet letterlijk in de gesproken tekst wordt genoemd, bedoelt de spreker aan het einde van videofragment 1?

 Klik nu op het pijltje rechtsonder en start videofragment 2.

In het filmfragment is te zien hoe boeren hun land beschermen tegen bodemerosie.

- 1p **29** Welk voor het lösslandschap typerend landschapselement, dat dient als bescherming tegen bodemerosie, is te zien aan het einde van videofragment 2?

 Klik nu op het pijltje rechtsonder en start videofragment 3.

- 2p **30** Leg uit waarom de getoonde ploegrichting aan het einde van videofragment 3 wel of niet effectief is als je erosie wilt tegengaan.

 Klik nu op het pijltje rechtsonder. Je komt terug in het hoofdmenu.

Dit was de laatste vraag van het deel waarbij de computer wordt gebruikt.